

[Albertsen.]

I praksis medfører det, at retten til fuld dansk invalide-, enke- og førtidspension betinges af bopæl her i Danmark i 40 år efter det 15. år og inden det fyldte 67. år. Ved kortere ophold ydes en delpension, som da forventelig medfører supplerende pension fra det andet opholdsland.

Hvad folkepensionen angår, foreslås uden ret til fuld pension, forudsat at den pågældende har haft en bopælsperiode på 10 år efter det fyldte 15., og heraf skal de sidste 5 år være umiddelbart forud for det fyldte 67. år. Det hidtidige — og det er jo noget meget væsentligt — danske statsborgerkrav ophører, men beskæftigelse i Danmark indgår i stedet for.

Enkepension skal ydes på grundlag af den afdøde ægtefælles bopælstid, såfremt denne bopælstid overstiger enkens. Det samme sker for enker, der først er berettiget ved folkepensionsalderen, og det betyder altså, at enkemænd får samme ret; en rigtig tankegang.

Medlemskab af EF medfører, at pensionen skal udbetales, uanset hvilket EF-land man opholder sig i, men efter forslaget opretholdes gældende lov, der forudsætter ophold i Danmark. Det reelle i denne sag er jo nok, at vi i flere år har accepteret, at folkepensionisterne fik samme ret som stats- og kommunepensionister til at tage fast ophold i udlandet, mod at de fremsender ansøgning herom og får pensionen tilsendt dér, hvor de opholder sig.

Jeg kan godt se konsekvenserne ved på papiret at slippe denne bestemmelse helt, men jeg vil godt alligevel foreslå, at vi under udvalgsarbejdet kigger lidt på, om det dog ikke som et led i denne lovgivning var muligt konsekvent at acceptere tanken om, at de kunne vælge opholdssted frit. Det er rimeligt, som det vil ske, at denne gruppe pensionister nu ud over grundbeløbet også får pensionstillægget, og det er jo en væsentlig ændring fra bestående praksis, hvor de kun fik grundbeløbet.

Jeg forstår, at man vil anlægge ens prak-

sis for såvel folke- som invalidepensionister med hensyn til retten til ophold i et andet EF-land, hvilket jeg anerkender, og hvilket, hvis man accepterer det, jeg nævner her, vil være et betydeligt fremskridt.

Førnævnte optjenings- og sammenlægningsprincip må anses for korrekt og rimeligt, og det er jo også på linje med den praksis, man har i EF-landene. Fra det enkelte land ydes der til pension i forhold til den pågældendes arbejdsår i landet, og samtidig sikres pensionsstatens niveau.

Det problem, som socialministeren har fremført i fremsættelsen om udlandsdanskernes pension, kan naturligt give baggrund for en dispensationsret til ministeren for at undgå menneskelige og økonomiske sorger for et lille mindretal. I den forbindelse har det i den offentlige debat været anført, at en del danske statsborgere, der bor syd for grænsen, hidindtil har kunnet tage ophold nord for grænsen, når de ønskede at opholde sig dér som pensionister, og at de herved kom ud for visse vanskeligheder. Jeg vil gerne sætte en streg under dette, fordi jeg opfatter ministerens fremsættelsestale på en sådan måde, at disse mennesker ikke vil blive udsat for nogen svækkelse i deres muligheder for at få en tilværelse svarende til deres hidtidige, og jeg forventer, der enten bliver tale om en generel dispensation til ministeren eller en adgang til dispensation som sådan, og så må det praktiske jo ordnes centralt her fra socialministerens side. Det kan også gælde andre udlandsdanskere, som har opretholdt deres danske statsborgerskab og derfor altså har bygget på den forudsætning, som hidindtil har været gældende.

Ifølge fremsættelsestalen vil bruttoudgiften andrage 200 mill. kr., men heraf vil kun $\frac{1}{4}$ komme til udbetaling og virkning i indeværende finansår, fordi loven skal træde i kraft 1. januar 1973. Fra de 200 mill. kr. skal man nok trække et vist beløb i skatteindtægt. Det er lidt svært at anslå, men jeg har forstået, at man her må bevæge sig omkring 30-40 mill. kr., og det vil altså